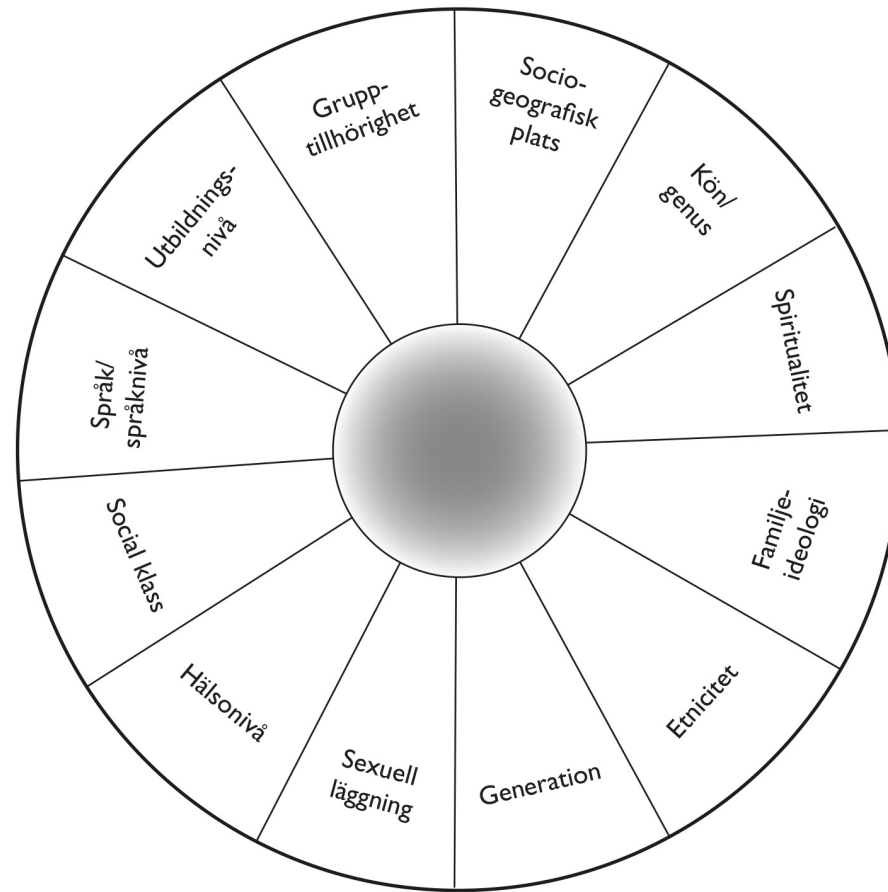

Hur säkerställer vi dynamiska
arbetssätt, för att undvika att bli
statiska i vår vägledning?

Hur vet vi hur vi kan stötta den sökandes karriärutveckling?

Hur arbetar vägledare?

- Vet vi det?
- Vem vet hur vägledarna arbetar i kontakten med de vägledningssökande?
- Hur har vem (i så fall) tagit reda på det?
- Forskningsläget?

Jag saknar vetskap om hur vägledare arbetar

5km先
自動車専用道路

МОСКВА
MOSKVA
платная дорога

СТОП
车辆进出口
过往车辆慢行

كشبان رملية
歩行者専用
自転車専用

٥٠ كم

ШЕЛТОЗЕР
Soufjan

מחלקת תחבורה
גונדה נהרגאנה
قرية ارادن

תל אביב
תל אייב
Tel Aviv

ЖИЗНЬ

خروج فقط

東京駅

التأخر في الوصول
خير من عدم الوصول

出口

二輪
軽車両

شمال

ここから

Фары и ремень!

ДПС

まで

رافقتكم الى
E WITH YOU

ВЕСЕЛА

غرب W

МОСКВА
Городской округ
ХИМКИ

车距确认
KEEP SPACE
前方 200m
AHEAD

停止線

توقف
停

بنغازي
البريقة الجديدة

快速车道

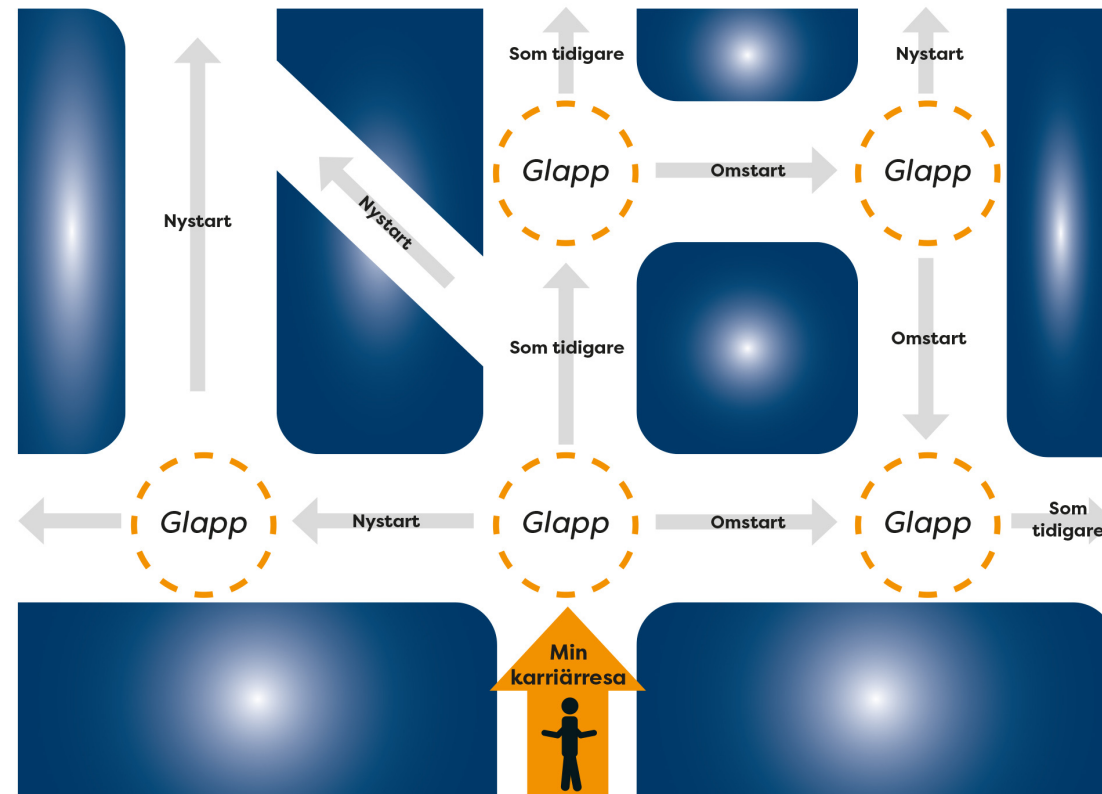
ГАИ

خفف سيرك

شرق E
٤٢٥

注意

Hur agera i ett glapp?

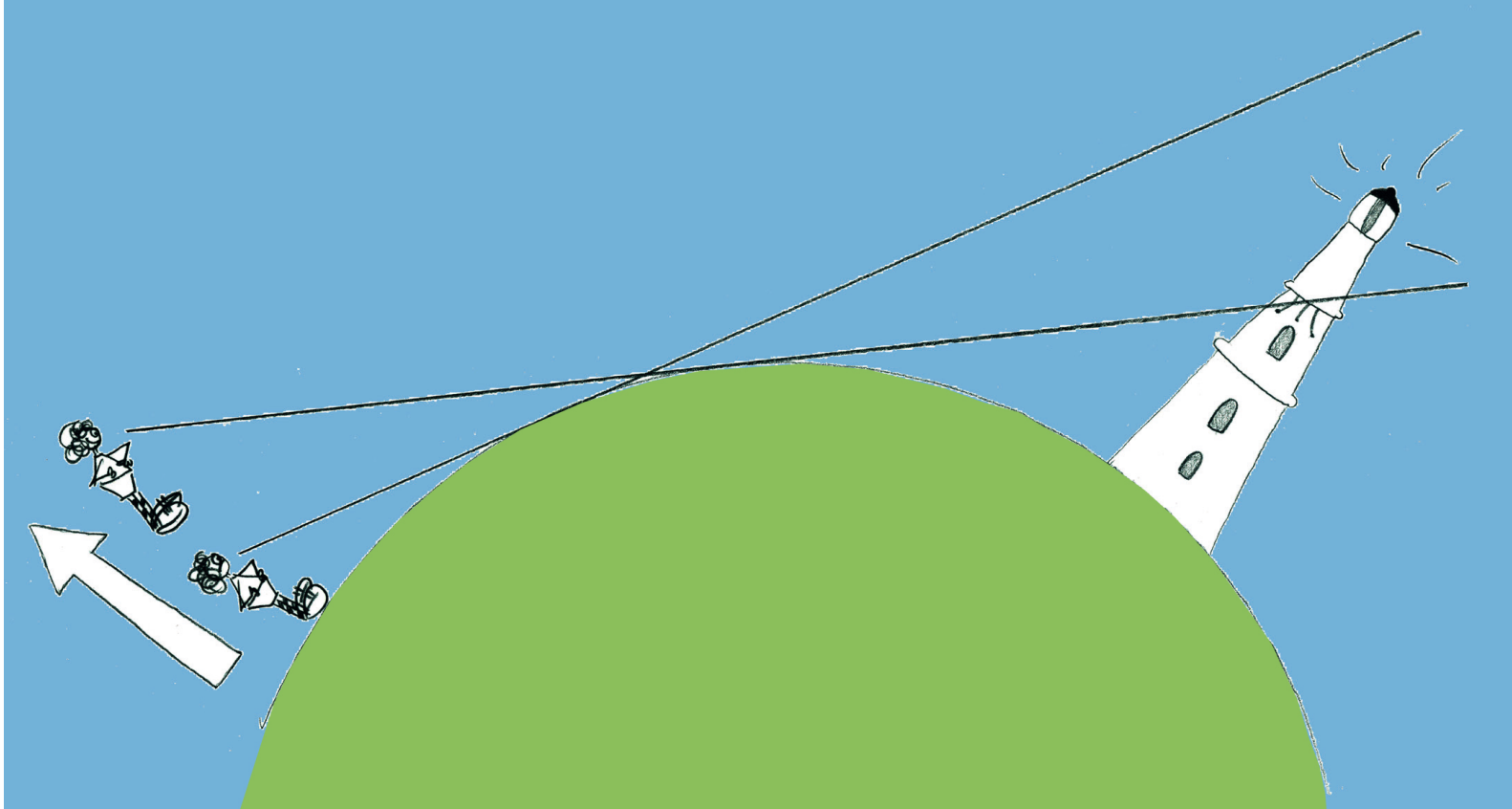

Figur: Rondeller och avtagsvägar (Andergren)

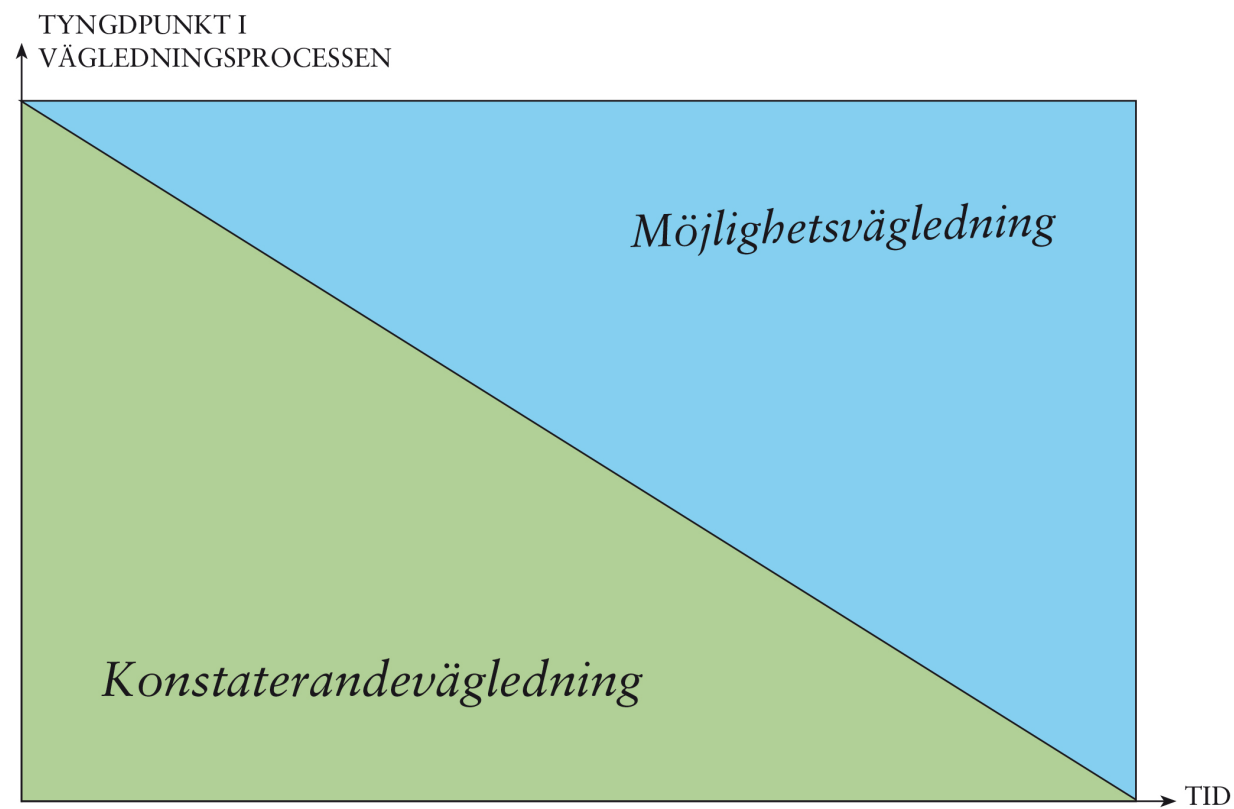
Karriärkompetenser

(Nordiskt nätverk för vuxnas lärande, 2015)

Karriärkompetenser är de färdigheter individen behöver för sin självkännedom och för att rusta sig i ett livsperspektiv samt för att kunna hantera återkommande val. Karriärkompetens handlar om att bli medveten om de möjligheter som bjuds samt om hur individen formas av sina dagliga aktiviteter och handlingar, vilka i sin tur påverkar framtida möjligheter och val. Begreppet karriärkompetens är nära relaterat till Career Management Skills (CMS), som ofta återfinns i engelsk litteratur i ämnet.

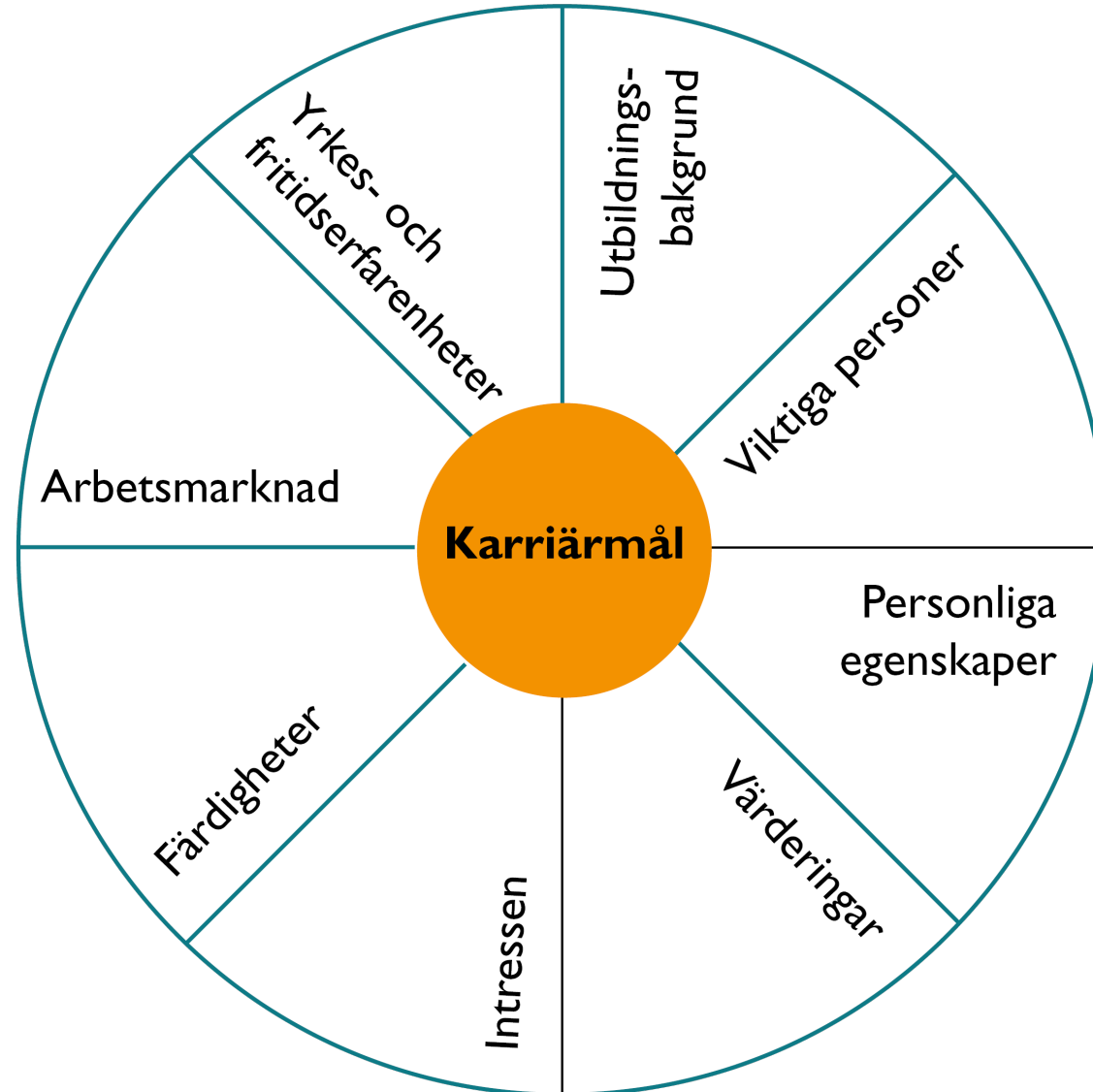

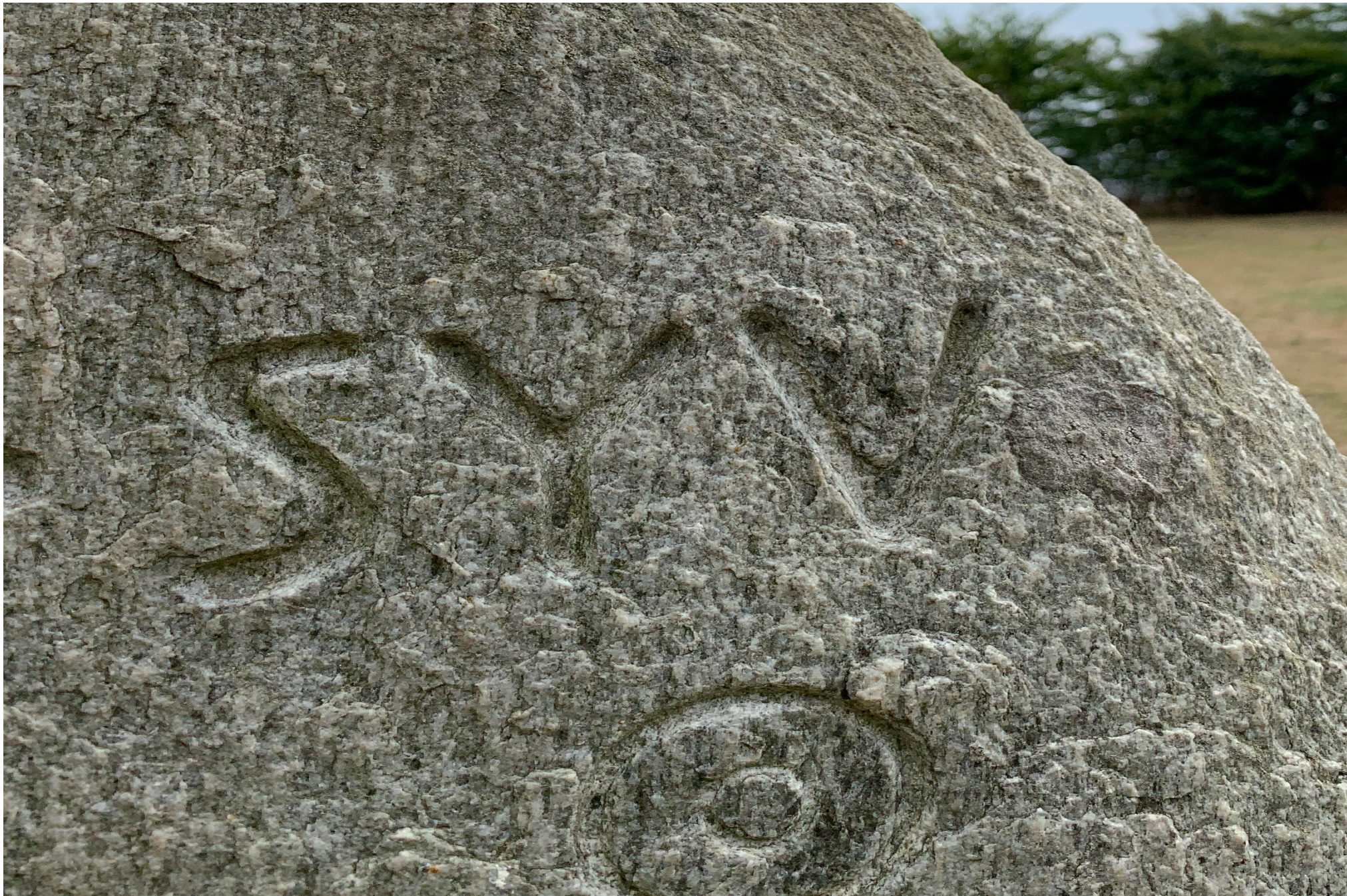
Figur: Att se mer än vanligt

Figur: Konstaterandevägledning och möjlighetsvägledning

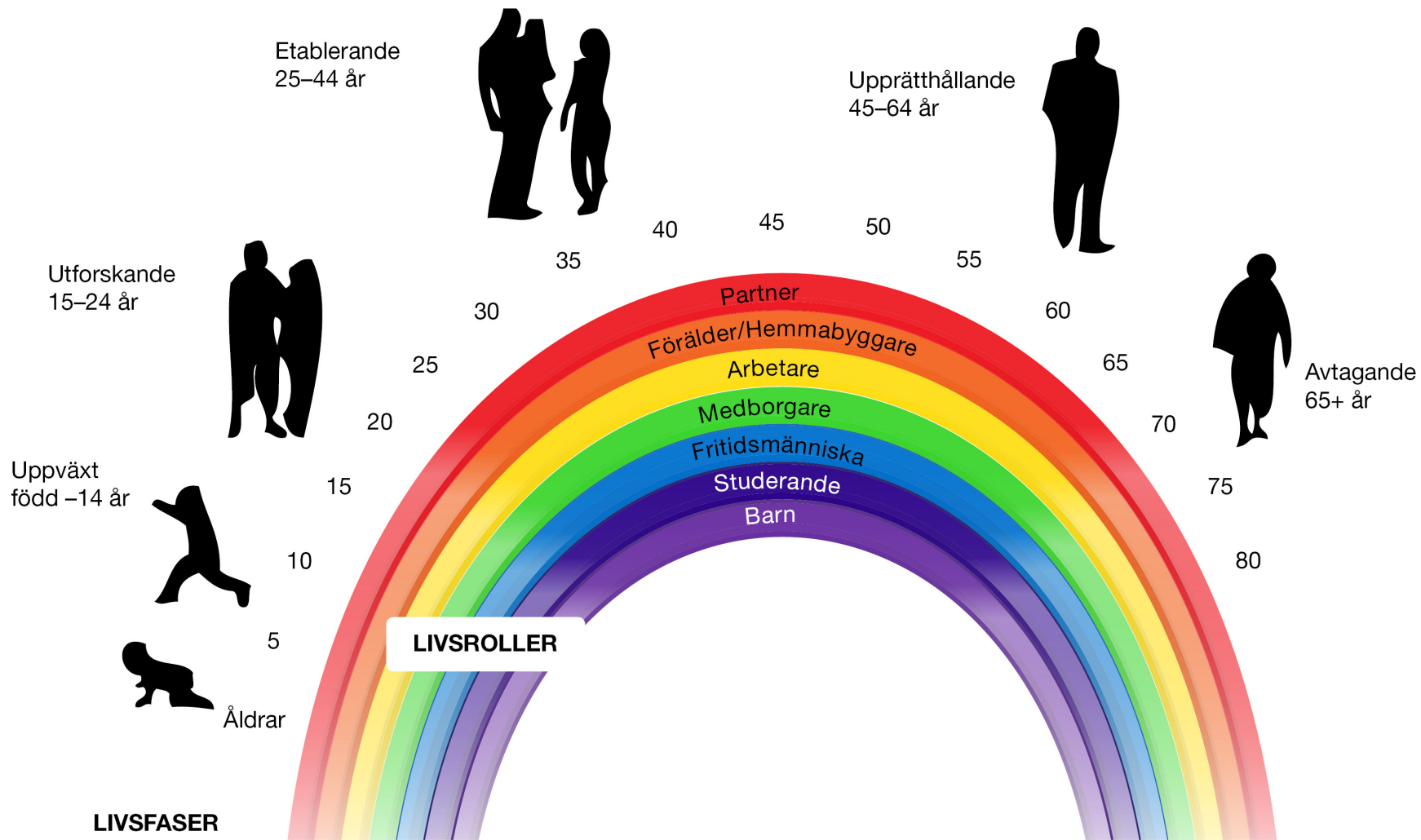
Karriärhjulet (Amundson)

Figur: Insikts- och lärandestegen (Andergren)

Figur: Livskarriärregnbågen

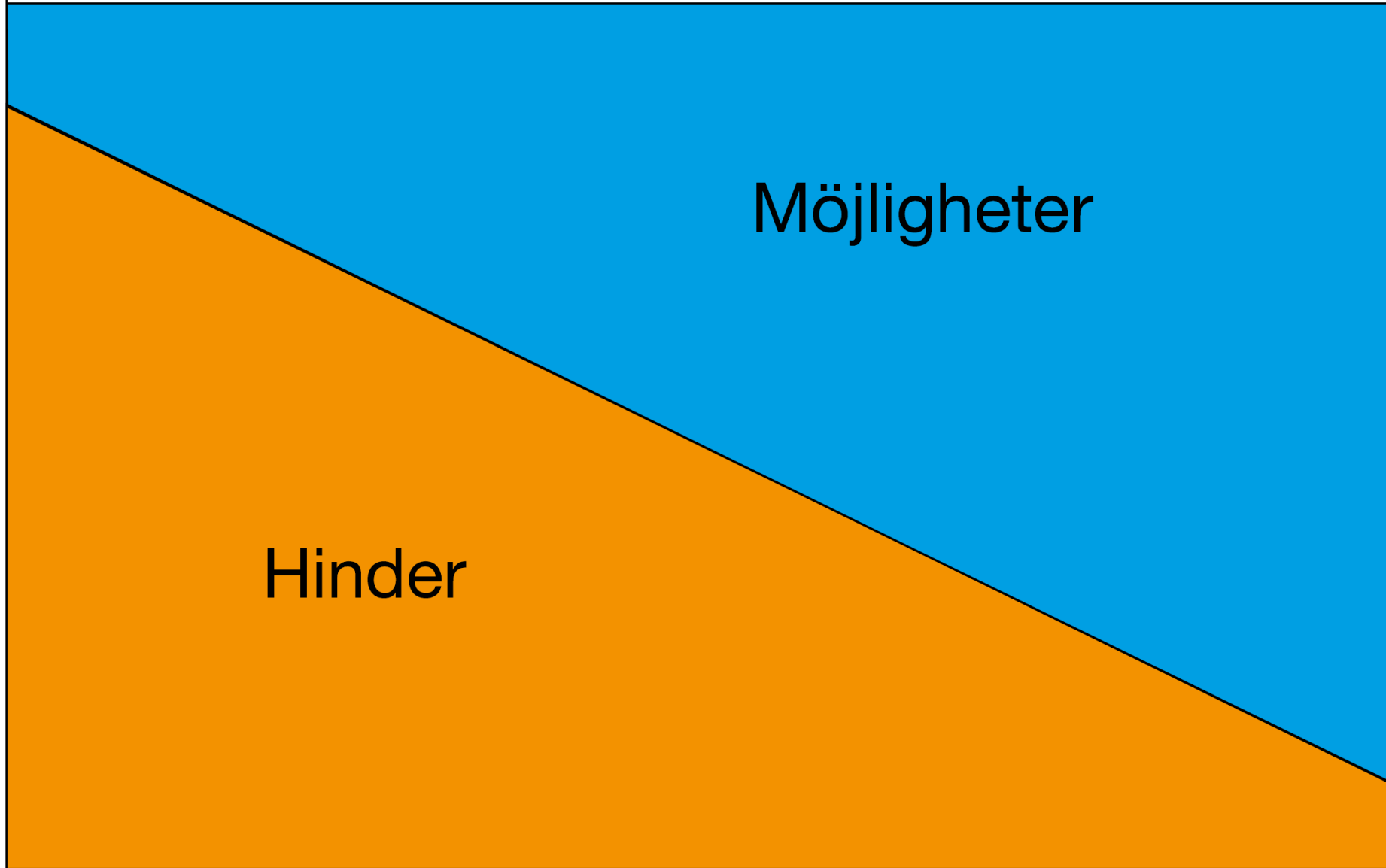
Fokus

Karriärvägledningens fokus

Möjligheter

Hinder

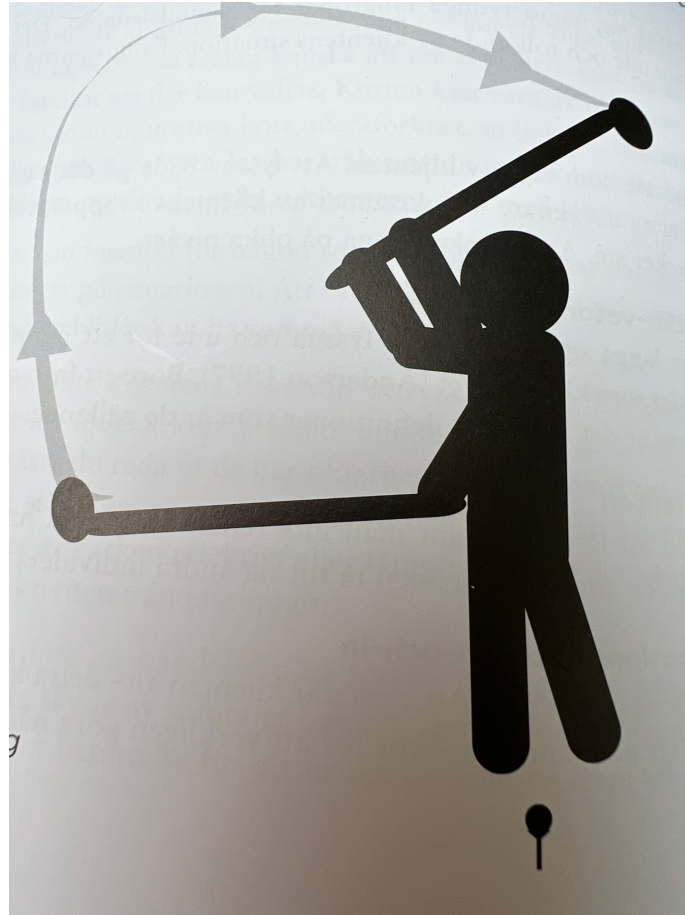
Vägledning

Hur får den sökande syn på sitt eget sätt att tänka och agera i en valsituation?

Vad gör du för att underlätta detta?

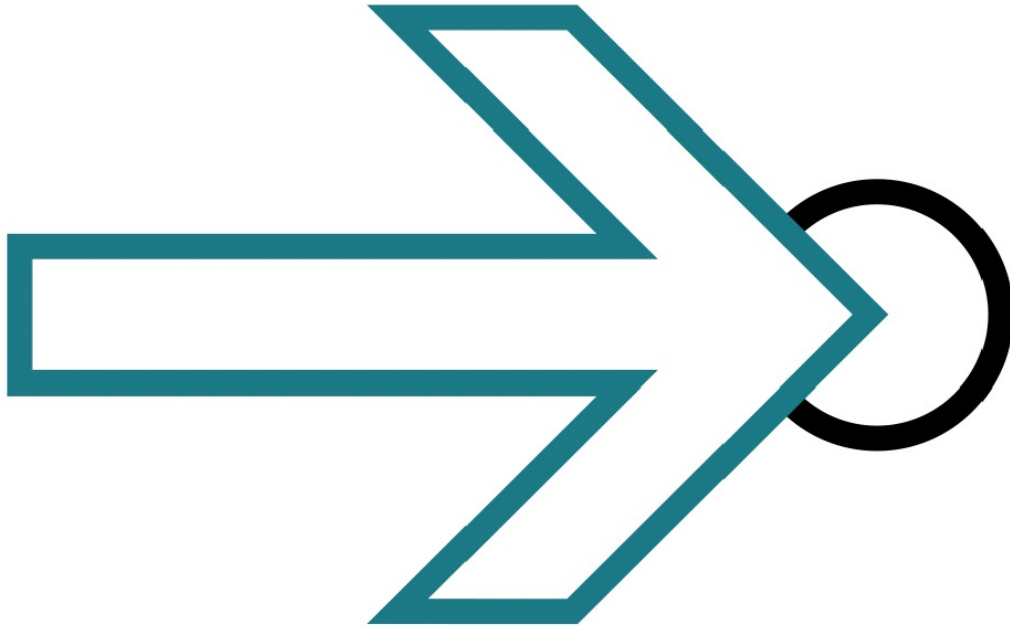
Back swing

Ditt senaste beslut

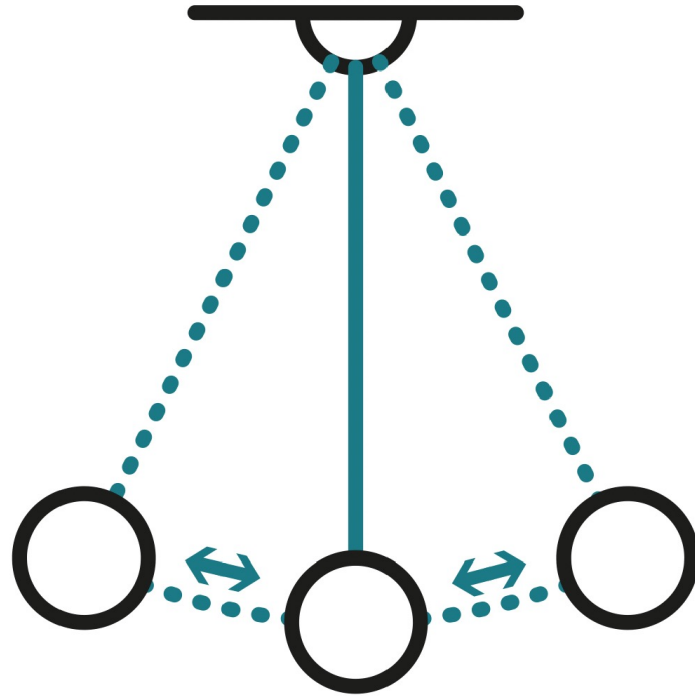
- Vad handlade det om?
- Vilka alternativ hade du?
- Vilka var dina beslutskriterier?
- Hur blev beslutet?
- Vilka konsekvenser gav beslutet?
- Vad skulle få dig att fatta ett annat beslut?
- Om du hade fattat ett annat beslut; vad hade hänt då?

Point

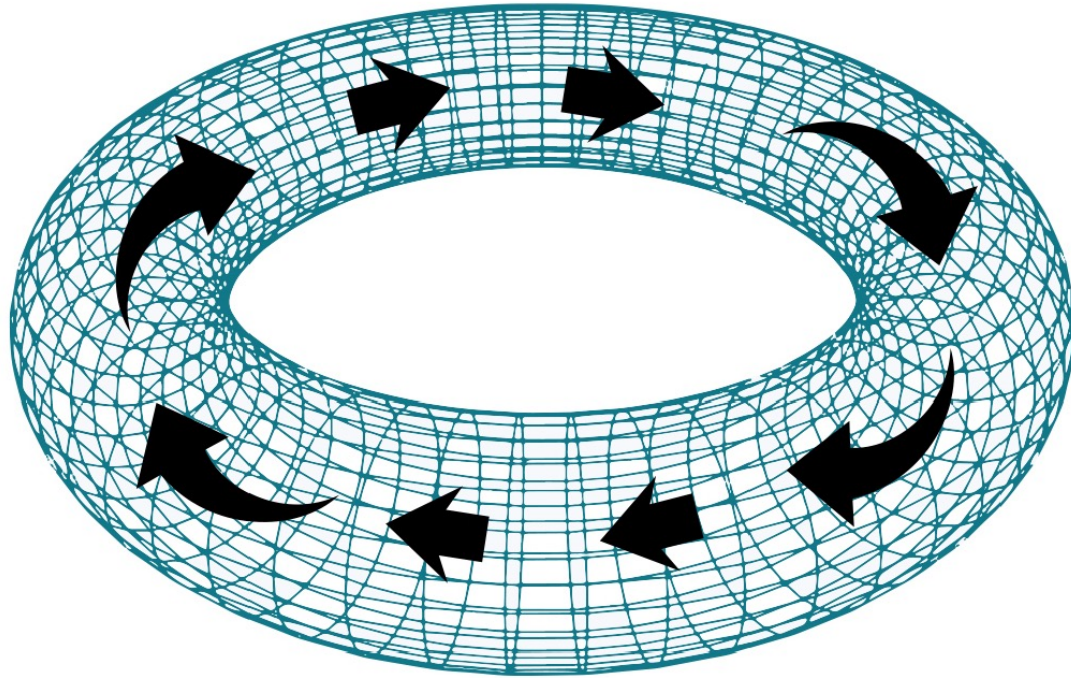
Gör alltid på samma sätt

Pendulum

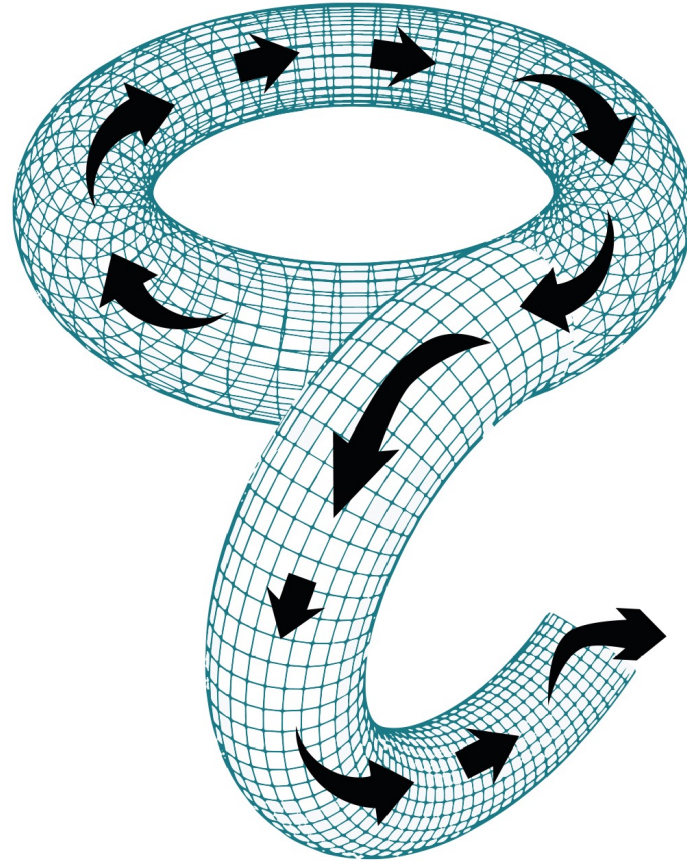
Antingen - eller. Velar mellan två

Torus

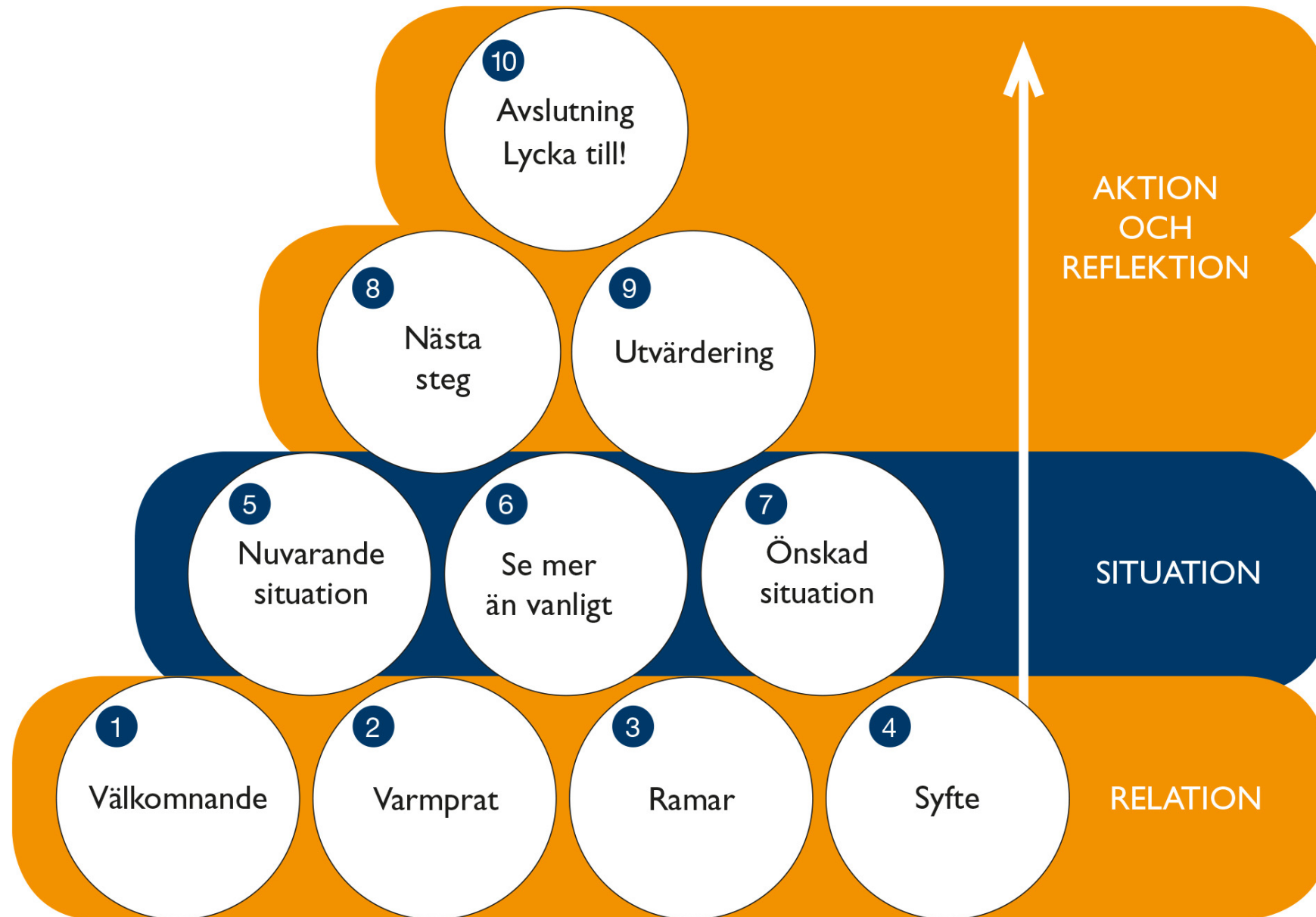

Går krångliga vägar. Tar reda på allt. Kontroll

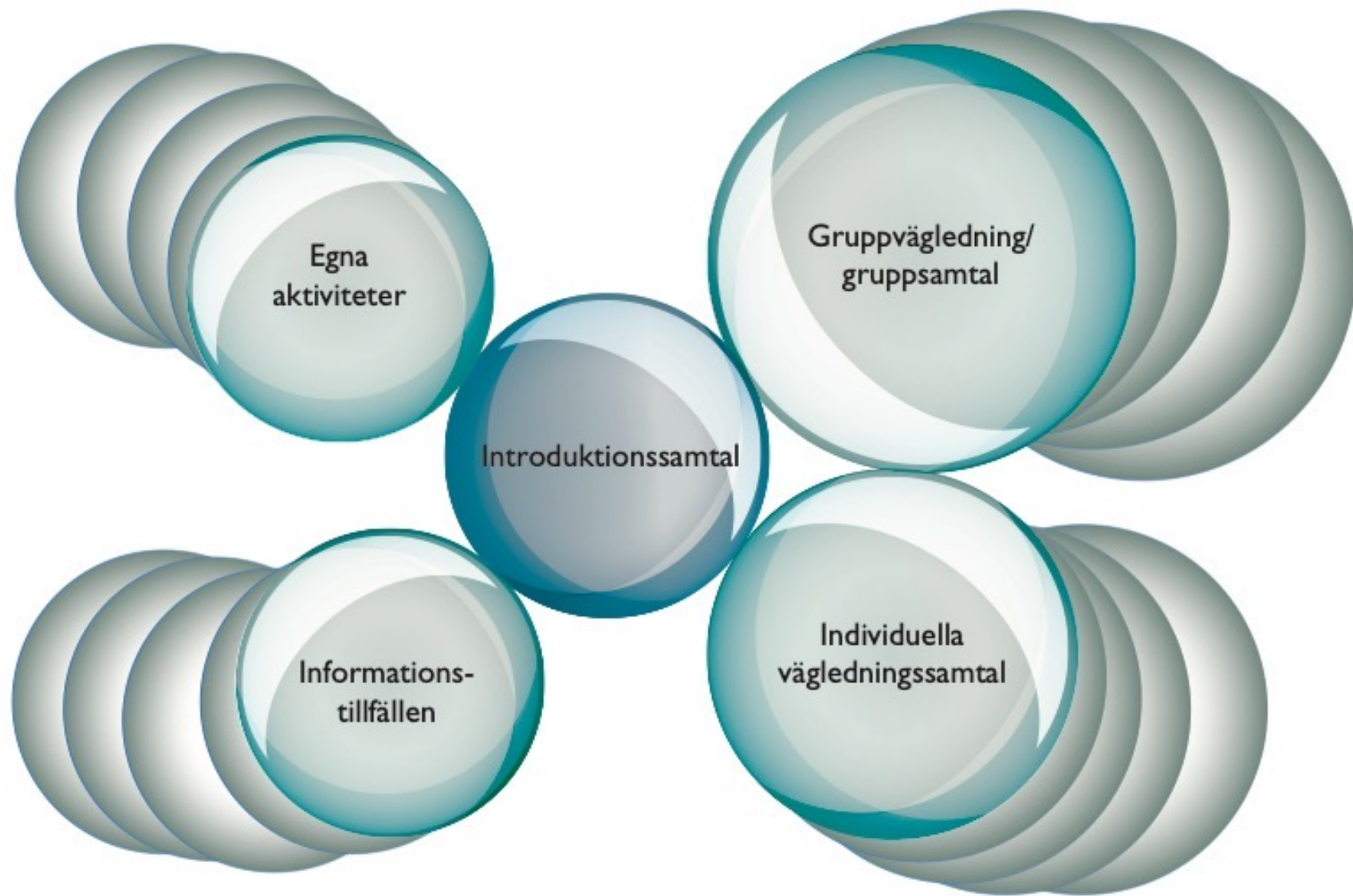
Strange

Gör på ett nytt sätt

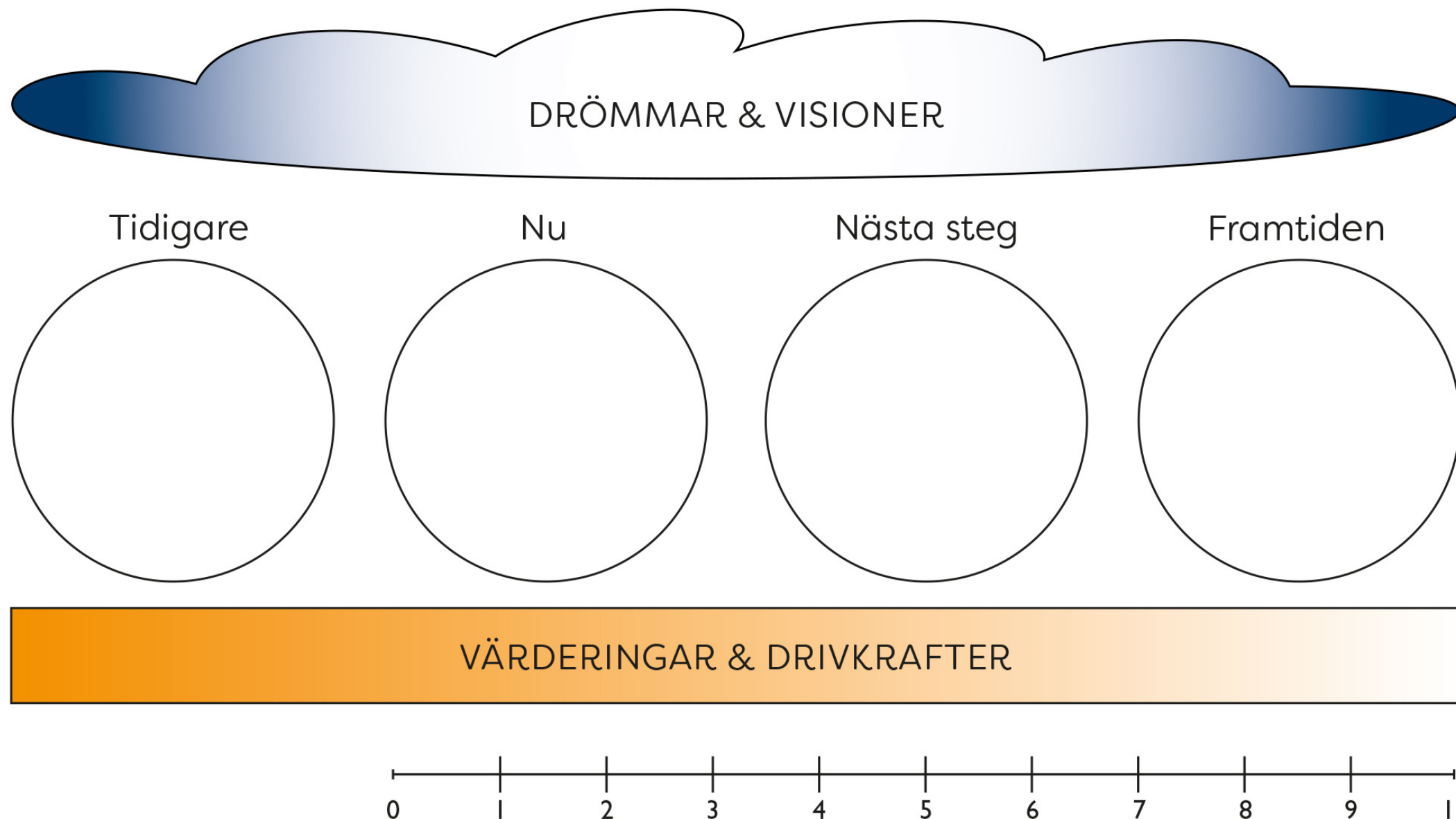

Figur: Samtalspyramiden (Andergren)

Om du med en bild skulle presentera din vägledning. Hur ser den bilden ut?

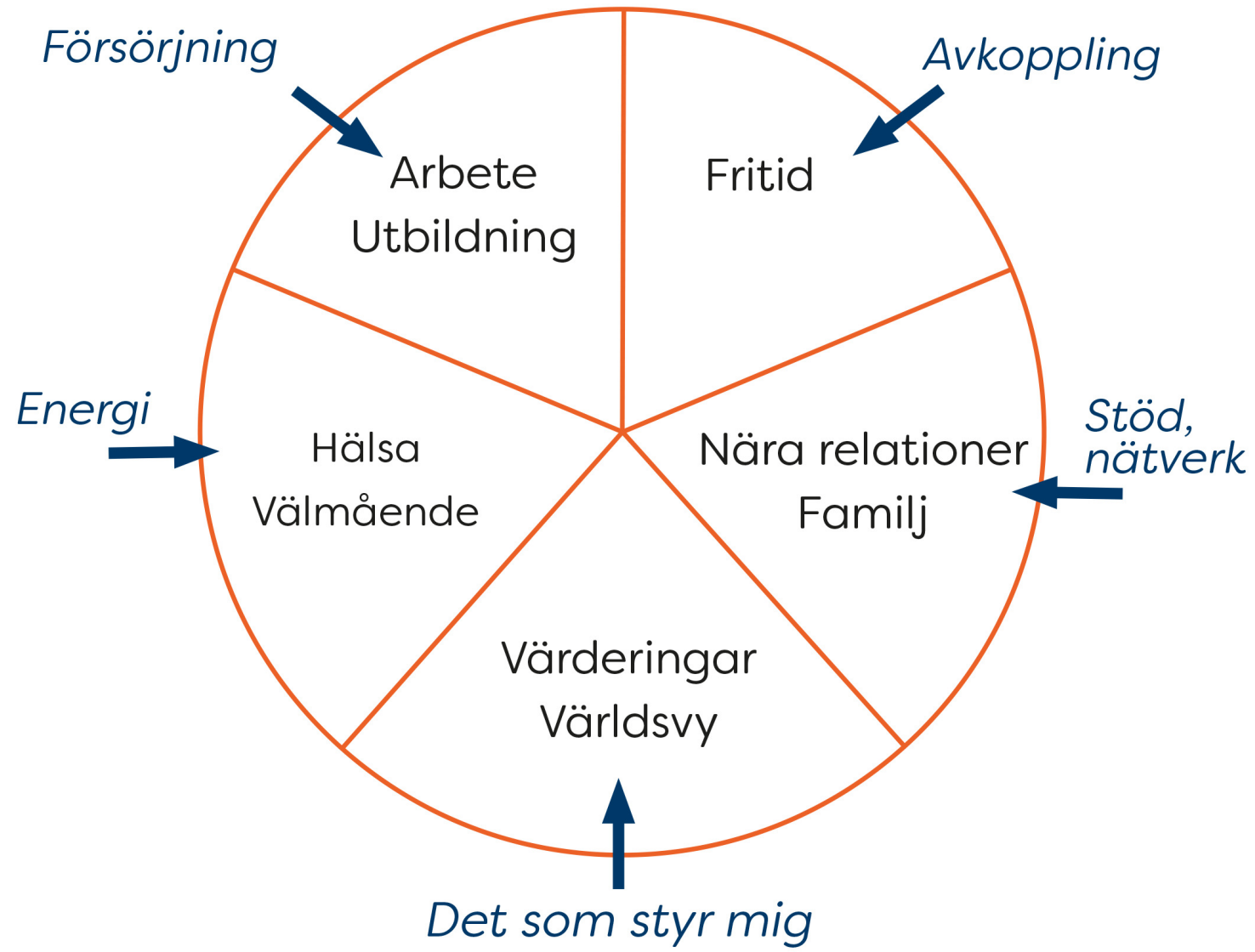
Visualisera mera!

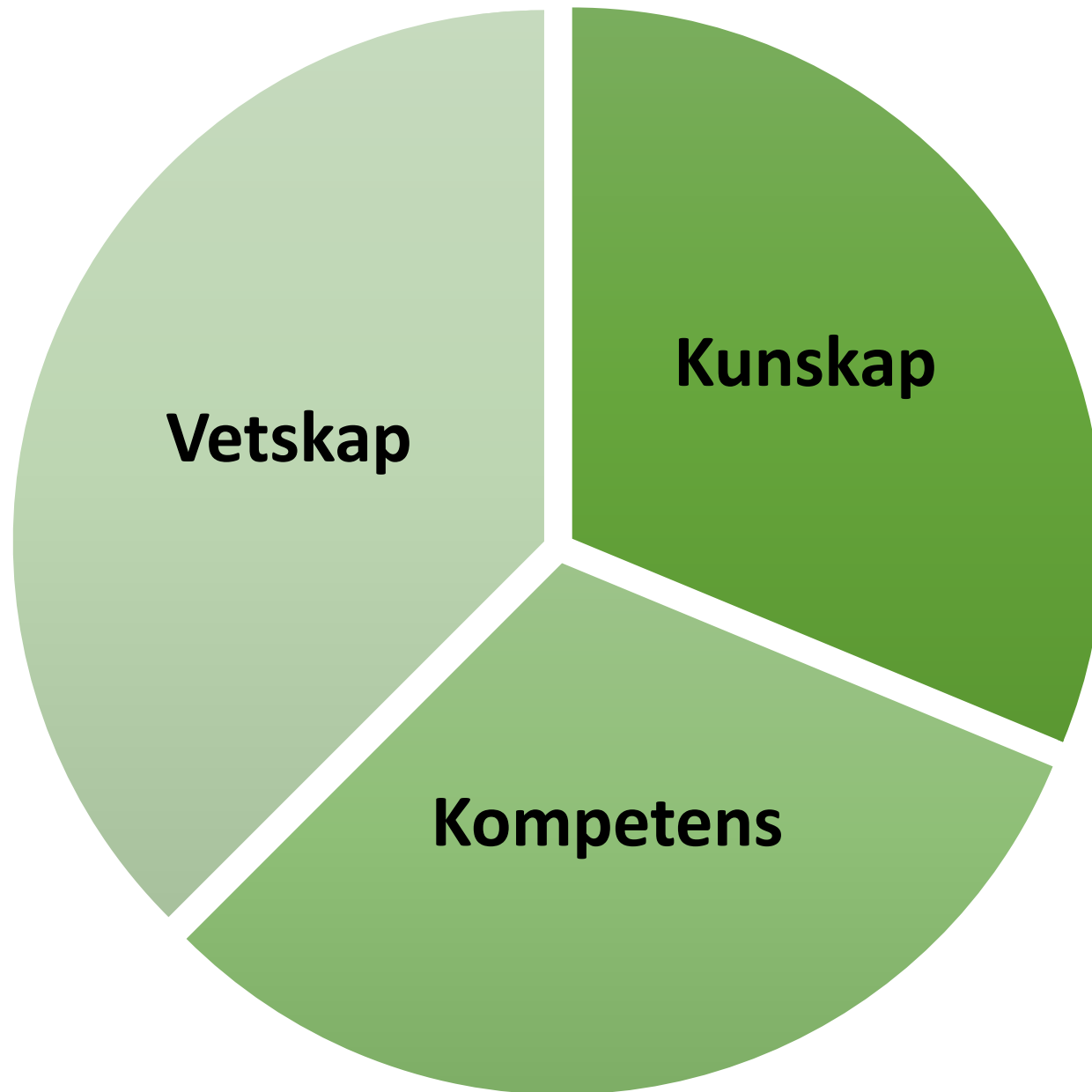
Figur: Bryggan – ett arbetsblad (Andergren)

Vad är viktigt i ett jobb? (värderingar och beslutskriterier)

- Innovation
- Bekräftelse
- Frihet under ansvar
- Arbetsrelationer
- Passar intressen, färdigheter, personlighet, värderingar
- Säkerhet
- Lokalisering
- Lärande i arbetet
- Flexibilitet

Figur: Min livsvärld (Peavy)

Risk för statisk vägledning:

- Användande av en samtals-/vägledningsmetod för alla sökande
- Manualer (manualbaserat arbetssätt)
- Fylla i - blad
- Färdiga frågor
- Samma frågor (som en muntlig enkät)
- När vägledaren gör det som den sökande kan göra (hjälpnödig, bäst på plan)
- När vägledaren jobbar över huvudet på den sökande (istället för i)
- När vägledaren sysslar med problemlösning (istället för skapande)
- När vägledaren hamnat i intressefällan
- När vägledaren hamnat i informationsfällan
-
-

Vem styr vem?

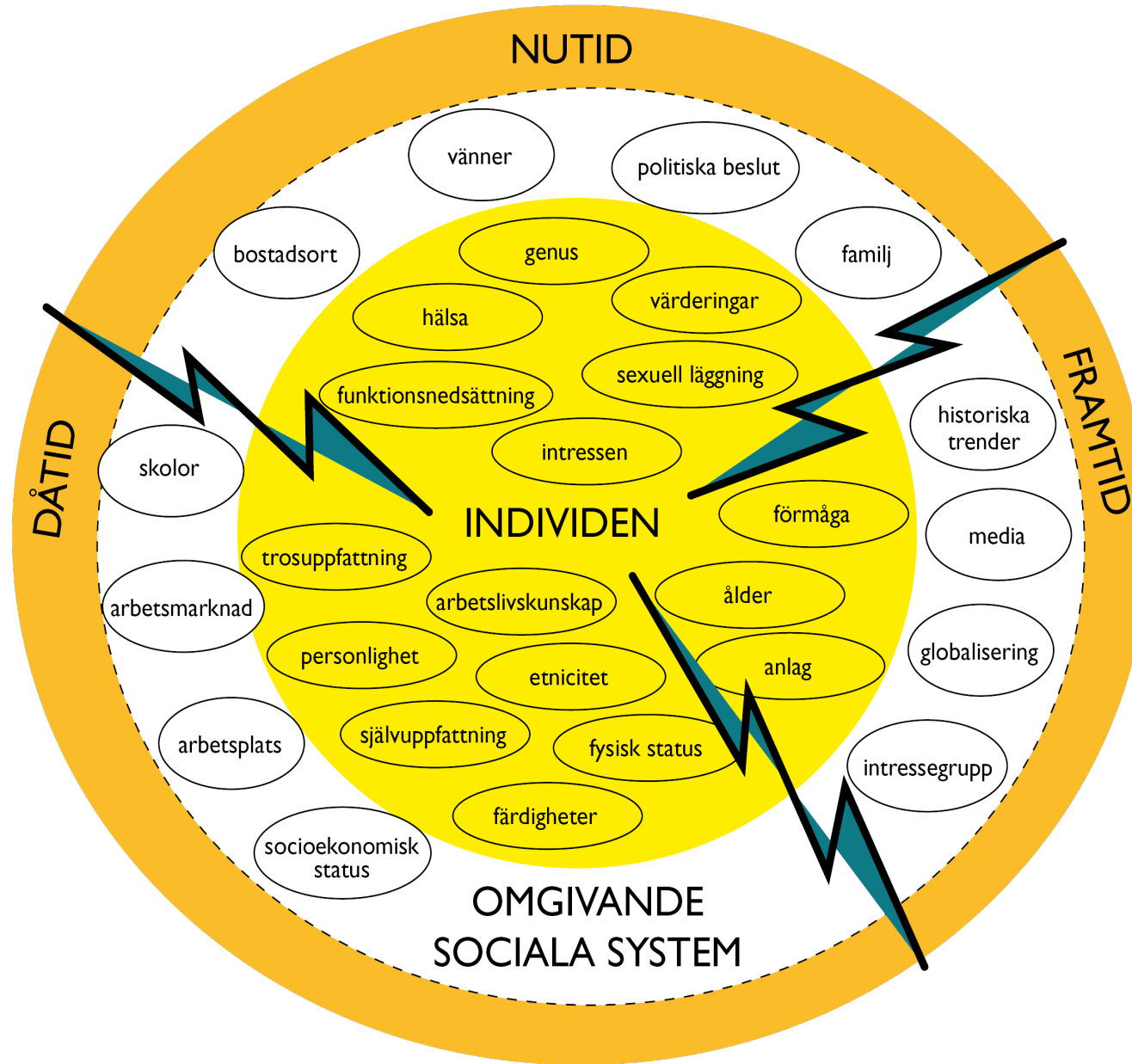
Hur använder vi professionens teorier i mötet med de sökande?

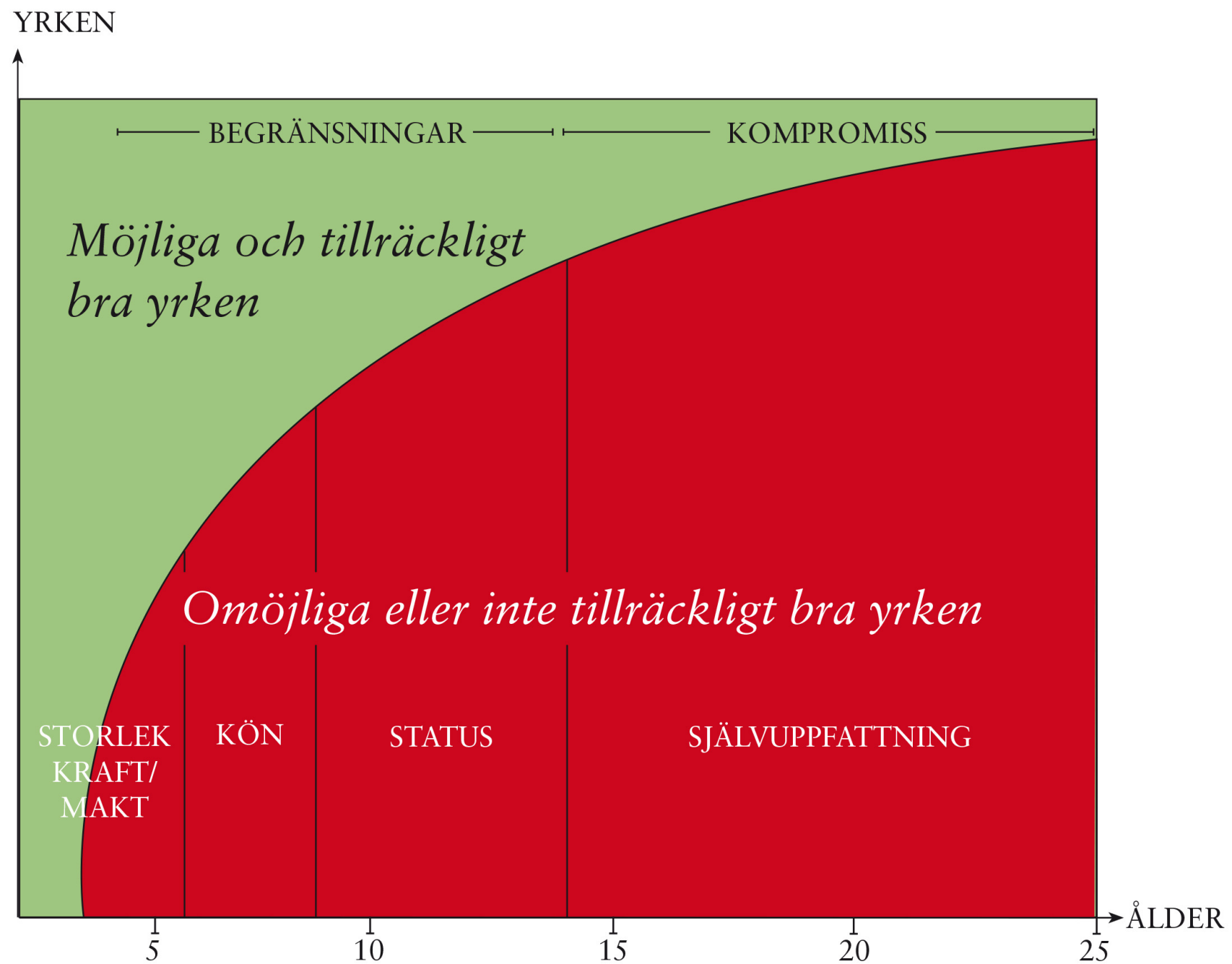
- Vet vi om de går att använda i mötet?
- Anser vi att de är begripliga för de sökande?
- Är vi trygga med att använda dem i mötet eller är de något som vi håller för oss själva?
- Vad skulle det betyda för dig om du använder dem i mötet?
- Vad skulle det betyda för den sökande om du använder dem i mötet?
- Hur skulle de kunna användas?

Ur Vägledaren 1/2023: Gregg Brown på NCDA

- Förändra dina tankebanor – förbered dig på att vara oförberedd
- Utöka dina tankebanor – tillåt idéer att krocka med varandra, det är då innovation uppstår
- Våga ta risker – sluta tvivla, våga ta steget...
- Ta fram en tärning
- Slumpa vilken av följande teorier du ska använda i vägledningssamtalen den kommande veckan
- **Våga göra det!**

Systemteorin (Patton & McMahon)

Figur: Theory of Circumscription and Compromise.

Alex har jobbat på bilfabrik i 13 år.

Alex yrkesval påverkas av:

- Medfödd begåvning
- Förhållanden och händelser i omgivningen
- Inlärningserfarenheter
- Problemlösningsförmåga

...en dag när Alex kommer till jobbet berättar chefen att:

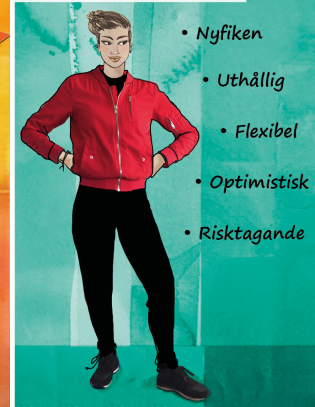
Alex blir:

Men det innebär möjligheter!

Nu behöver Alex vara:

Med nya tankar och drömmar åker Alex till en större stad för att undersöka sina möjligheter.

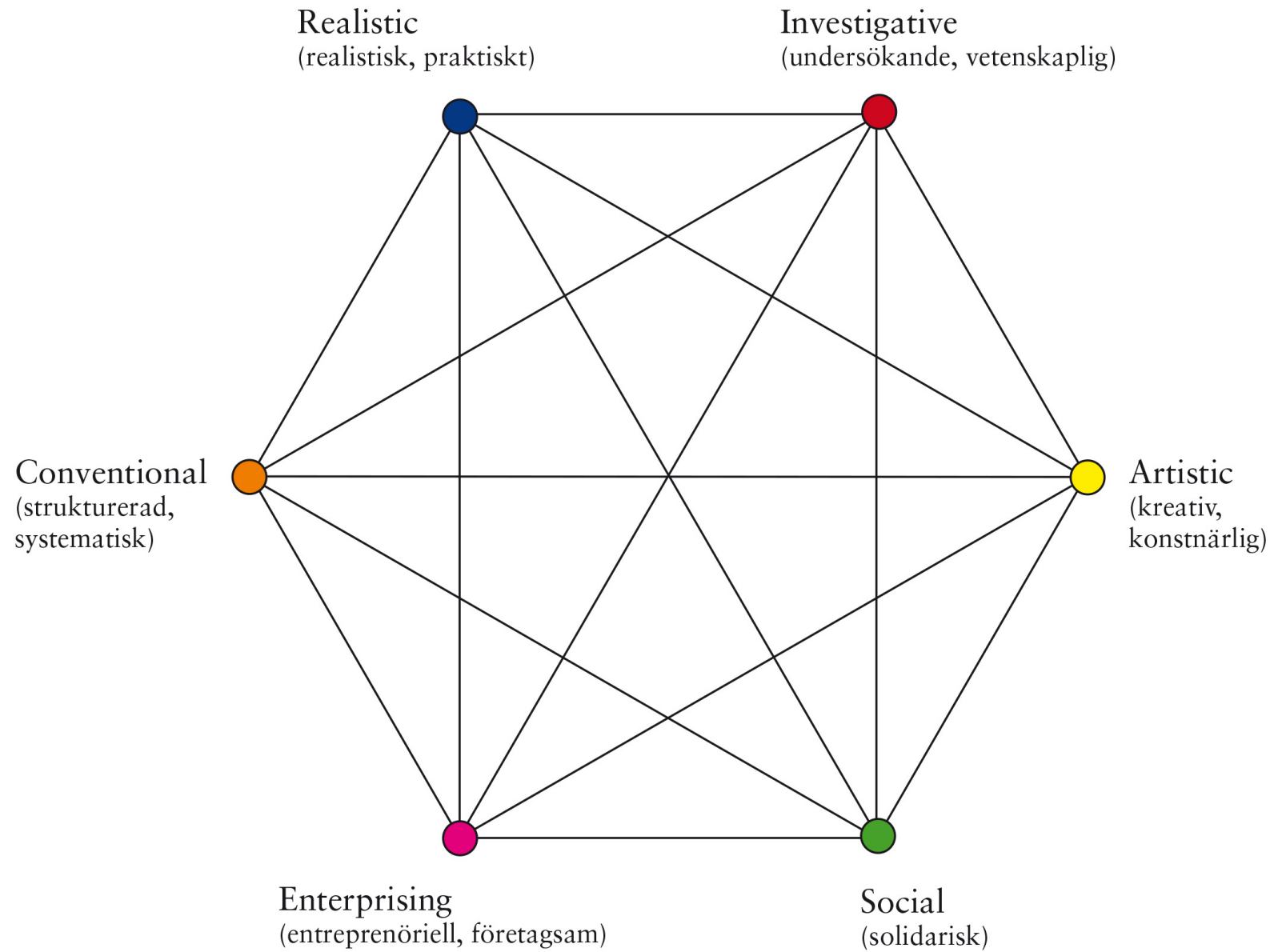

Plötsligt händer det...

I den nya staden stöter Alex på en gammal klasskompis (= bananskalet) Hon erbjuder Alex ett nytt jobb i en elektronikbutik.

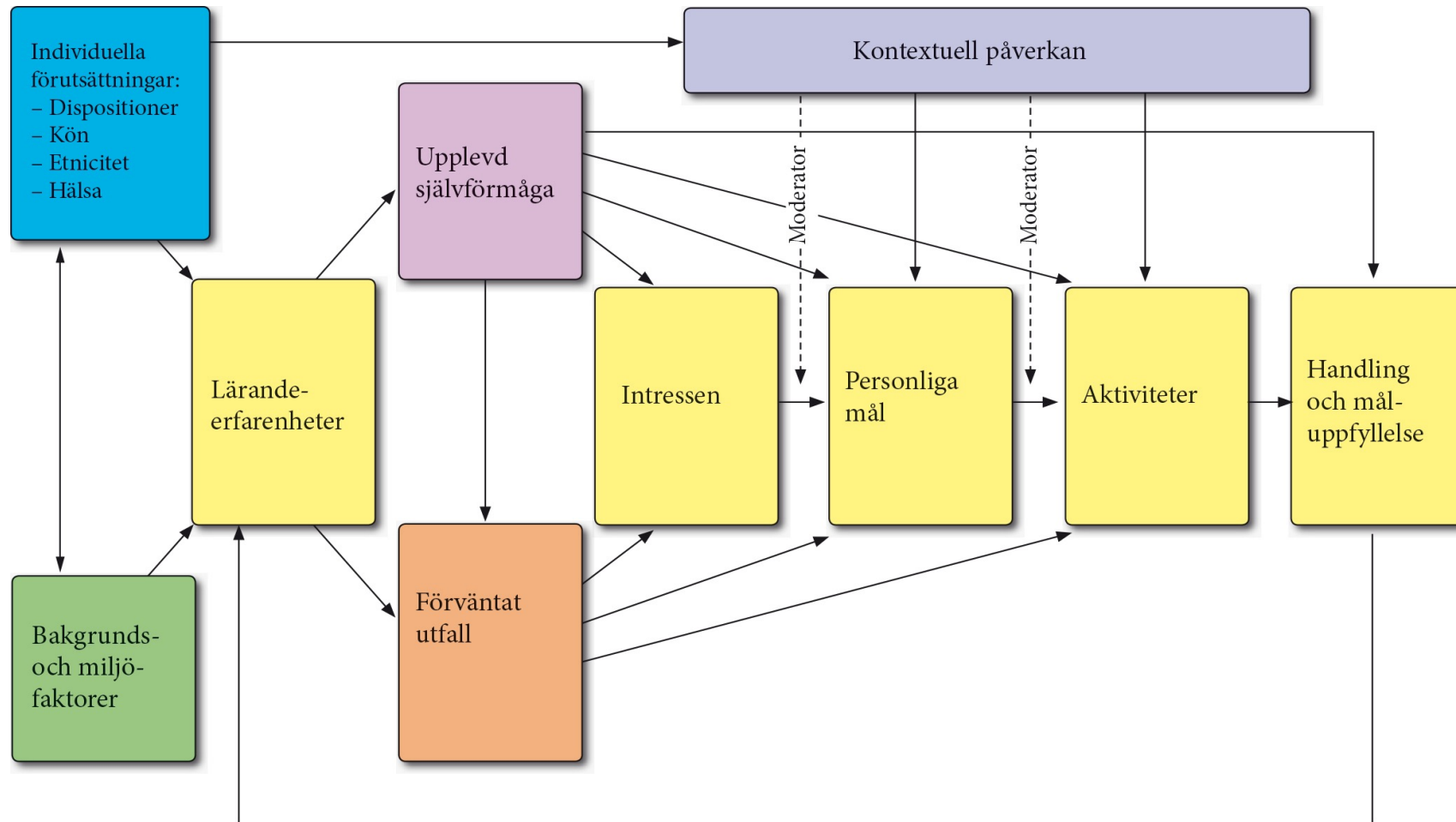

Figur: RIASEC-hexagonen

Social Cognitive Career Theory, SCCT

(Lent m. fl.)

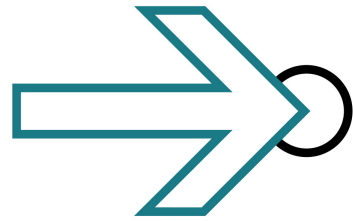

CTC

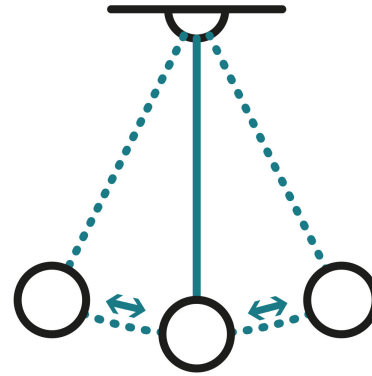
- Chaos Theory of Careers
- Jim Bright & Robert Pryor

Kaosteorins attraktorer

Alltid samma

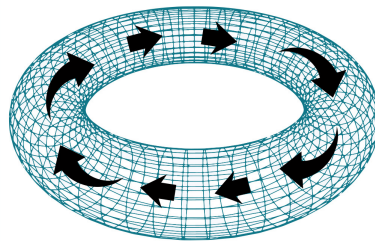
Point

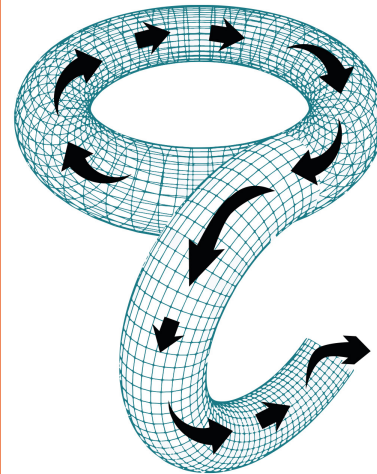
Pendulum

Antingen - eller

Flera

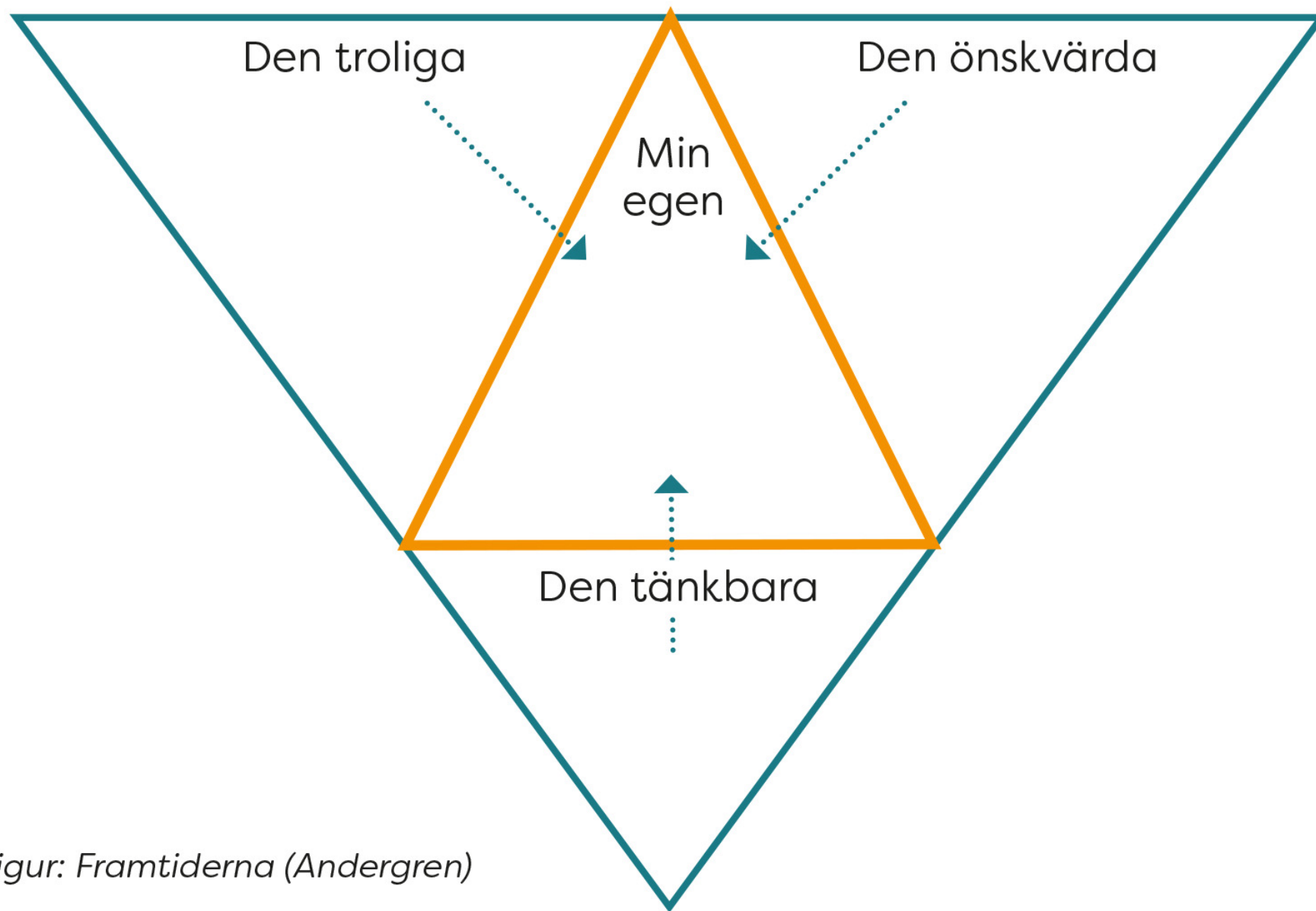

Torus

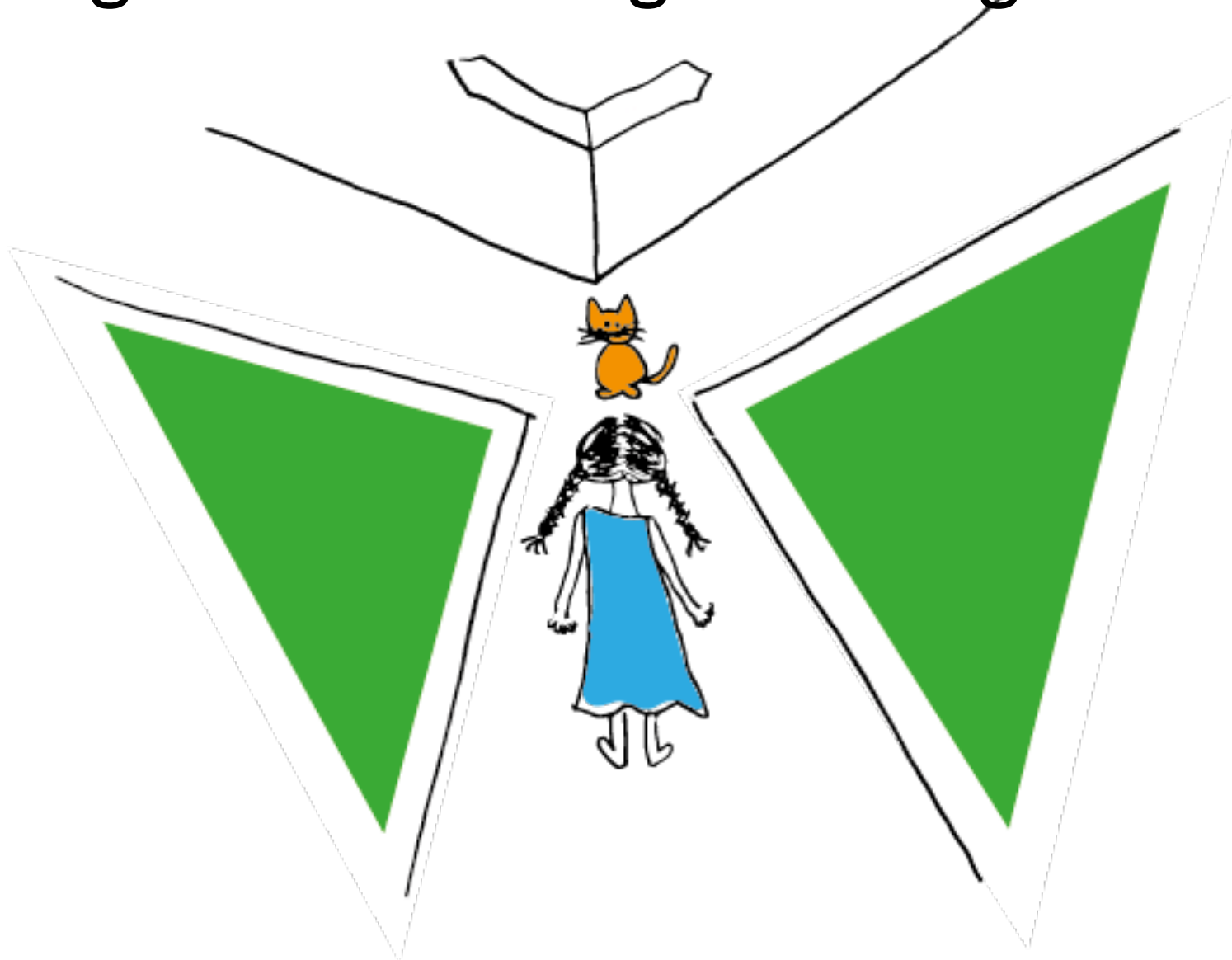
Strange

Nytt

Figur: Framtiderna (Andergren)

Hur kan vi tolka kattens svar på Alice' fråga om vilken väg hon ska gå?

Vad behövs för en mer dynamisk vägledning?

- Kunskap om teorier och metoder
- Insikt att världen är i ständig förändring
- Kreativitet – kunna skapa metoden för den specifika sökanden
- Inställningen att våga tänka och göra nytt och annorlunda
- Tillit till den sökandes egenkraft
- Tydlighet om vad vägledning är
- Tydlighet om ansvarsfördelningen i vägledningsprocessen
- Att jobba i huvudet på den sökande
- Att jobba med skapande
-
-

Det här kan jag inte släppa

Det är tryggt att veta att
allt är tänkbart

Lycka till!